

آزمون آدمک (گودایناف)

تست آدمک از ساده‌ترین آزمونهای هوشی غیرکلامی است که به طور فردی یا گروهی اجرا می‌شود. این آزمون را در سال ۱۹۲۶ خانم فلورانس گودایناف^۱ آمریکایی به وجود آورد که تا به حال استفاده بوده است.

این آزمون از سه سالگی الی ۱۳ سالگی اجرا می‌شود ولی بهترین زمان برای اجرای آن ۵ تا ۹ سالگی است.

اظهار نظر در مورد هوش کودک تنها باستناد نتایج آزمون آدمک صحیح نیست زیرا امکان دارد کودکی که دارای هوش طبیعی است در آزمون آدمک و یا سایر آزمونهای ترسیمی پایین‌تر از حد معمول باشد بهمین علت همراه با تست آدمک تستهای عملی یا کلامی دیگری به کودک داده می‌شود.

طبق تحقیقات و تجربیاتی که گودایناف در مورد نتایج تست خود و تستهای بینه سیمون انجام داده است به این نتیجه رسیده که نتایج آنها با هم قابل مقایسه است.

با این امتیاز که تست او هر چند بار که لازم باشد می‌توان آن را روی یک کودک در سالهای مختلف اجرا کرد بدون اینکه پاسخ یاد گرفته شود یا سئوالی تازگی خود را از دست بدهد.

راهنمای اجرای آزمون

برای اجرای این تست پس از اینکه جلب اعتماد کودک حاصل شد یک ورق کاغذ سفید (تعدادی از مجریان ابعاد کاغذ را ۱۸×۲۴ تعیین کرده‌اند) و یک مداد سیاه و در صورت ناهموار بودن محلی که نقاشی می‌کنند که یک عدد زیر دستی نیز در اختیار کودک می‌گذاریم. آنگاه جملات زیر را به صورت یکسان در مورد تمام افراد ذکر می‌کنیم:

^۱. Goodenough

«عکس یک آدم بکش، هر قدر می توانی کاملتر بکش.» و دیگر هیچ توضیحی نمی دهیم.

در جواب سئوالاتی که کودک می کند می گوئیم (هر طور دلت می خواهد بکش کاری بکن که بهتر شود)

در موقع اجرای آزمون کودک باید در مکان آرام و مناسبی باشد و والدین او حضور نداشته باشند: و پس از آغاز تست هیچگونه دستورات تازه تری به او داده نمی شود.

اگر آزمایش شونده با سواد باشد بایستی در سمت راست ورقه نقاشی این مشخصات را به ترتیب بنویسید.

نام و نام خانوادگی	شغل پدر	شغل مادر
تاریخ تولد	محل نقاشی	

آزمایشگر می تواند در صورت نیاز به تشویق آزمودنی بپردازد. مثلاً چه قدر قشنگ کشیده ای. زمان تست محدود نیست ولی معمولاً بیش از ۵ تا ۱۰ دقیقه طول نمی کشد.

اگر کودک تصور می کند نقاشی وی خراب شده است یا تمایل دارد نقاشی بهتری بکشد به او این امکان داده می شود و این نکته در پشت ورقه نقاشی یادداشت می گردد.

اگر آزمودنی فقط بالاتنه را بکشد، باید به او این امکان داده شود که در یک ورقه دیگر نقاشی کند. اگر کودک تصویر ناقص کشیده یا تصویر او جنبه کاریکاتوری داشته باشد ورق کاغذ دیگری به او می دهیم و می گوئیم تصویر کامل بکش.

در اجرای این آزمون به طور دسته جمعی توجه به نکات زیر ضروری است.

الف - فاصله کودکان از یکدیگر به قدری باشد که امکان کپی کردن نقاشی را از روی هم نداشته باشند.

ب - دستورات لازم جهت رسم آدمک را همه فهمیده باشند.

ج - اگر کودکی در اثر غفلت آزماینده چند تصویر کشیده باشد باید سؤال شود تصویر مورد نظر کدام است و جهت نمره گذاری علامت زده شود.

طریقه ارزشیابی تست آدمک:

مرحله اول

ممکن است دو نوع تصویر داشته باشیم:

در این مرحله در نقاشی اطفال شکل آدمک به خوبی دیده نمی‌شود.

و ممکن است در یکی از دو دسته زیر قرار گیرد ولی بهر حال به این تصاویر نمره داده نمی‌شود.

۱- برخی از نقاشی‌ها بی‌شکل و بی‌هدف هستند و معلوم است که کودک هیچ‌گونه کنترل در نقاشی ندارد.

۲- برخی دیگر از نقاشی‌ها کم و بیش مانند اشکال هندسی هستند و معلوم است که اندکی با کنترل کودک همراه بوده است.

در این صورت از کودک سؤال می‌شود و اگر او بتواند اجزاء آدمک را درست نام ببرد نقاشی او را از نوع مرحله دوم منظور می‌کنیم و بهر قسمت یک نمره می‌دهیم.

مرحله دوم

در مرحله دوم در نقاشی کودکان می‌توان شکل آدمک را تشخیص داد.

در این صورت پدیده‌های رسم شده هر یک، یک نمره خواهند داشت. نوع دوم جمعاً ۵۱ نمره دارد که به ۵۱ خصوصیت آدمک داده می‌شود.

«طریقه نمره‌گذاری تست آدمک»

به آدمک رسم شده توسط کودکان برحسب وجود قسمتهای مختلف به شرح زیر نمره داده می‌شود.

- ۱- وجود سر (شکل سر زیاد مهم نیست. مهم این است که بتوان حدود سر را تشخیص داد)
- ۲- وجود پاها (وجود دو پا، مگر آنکه نقاشی نیمرخ باشد).
- ۳- وجود دستها (وجود هر دو دست مگر آنکه نقاشی نیمرخ باشد (تصویر انگشت به جای دست کافی نیست).
- ۴- وجود تنه (حتی اگر به صورت یک خط باشد).
- ۵- طول تنه بیشتر از پهنای تنه باشد.
- ۶- جای شانها معلوم است (اگر به شکل زاویه قائمه باشد مورد قبول نیست باید دارای انحنای لازم باشد).
- ۷- دو دست و دو پا هر چهار تا به تنه وصل شده‌اند. (محل اتصال آنها به تنه مهم نیست)
- ۸- خطوط گردن در امتداد خطوط سر و تنه یا سر یا تنه هستند.
- ۹- وجود گردن
- ۱۰- خطوط گردن در امتداد خطوط سر و تنه یا سر یا تنه هستند.
- ۱۱- وجود چشمها (به هر شکل که باشد متنها به تعداد درست)
- ۱۲- وجود بینی (به هر شکل که باشد یعنی یک خط هم کافی است)
- ۱۳- وجود دهان (به هر شکل که باشد حتی یک نقطه یا دایره هم کافی است)
- ۱۴- وجود دهان و بینی و لبها (بینی و دهان هر دو باید دو بُعدی و به طور صحیح کشیده شده باشد یعنی یک خط، دایره یا مربع به عنوان بینی مورد قبول نیست).
- ۱۵- سوراخهای بینی
- ۱۶- وجود موهای سر
- ۱۷- وجود موئی که از گردی سر بیشتر است و کاملاً سر را پوشانیده است (موها بایستی به خوبی رسم شده باشند و خط خطی نشده باشند).
- ۱۸- وجود لباس (حتی اگر یک تکه باشد مثلاً یک کلاه، یا یک دکمه)
- ۱۹- دو تکه لباس به شرطی که قسمتی از بدن را به خوبی بپوشاند (زیر لباس نباید معلوم باشد)
- ۲۰- کت و شلوار که بدن را به خوبی بپوشاند.

- ۲۱- وجود چهار تکه لباس یا بیشتر که کاملاً مشخص باشد.
- ۲۲- لباس کامل و بی عیب از لحاظ نقاشی
- ۲۳- وجود انگشتان (حتی اگر یک خط باشد)
- ۲۴- تعداد درست انگشتان
- ۲۵- انگشتان دو بعدی کشیده شده باشند درازای انگشتان باید بیشتر از پهنای انگشتان باشد و ضمناً بین اولین و آخرین انگشت نباید از ۱۸۰ درجه بیشتر باشد.
- ۲۶- وجود انگشت شست مقابل سایر انگشتان و به طور مشخص در هر دو دست
- ۲۷- وجود مشخص کف دست (کف دست باید از ساعد و انگشتان خوب تمیز داده شود. ضمناً اگر دستها در جیب لباس کشیده شوند نمرات ۲۳، ۲۴، ۲۵ داده می شوند ولی نمره ۲۶ داده نمی شود. نمره ۲۷ هم زمانی داده می شود که قسمتی از کف دست بیرون باشد).
- ۲۸- وجود زاویه در محل آرنج یا شانه یا هر دو.
- ۲۹- وجود زاویه در محل زانو یا در محل اتصال ران به تنه یا هر دو.
- ۳۰- نسبت درست سر به بدن (سطح سر باید بین $\frac{1}{10}$ تا $\frac{1}{4}$ اندازه تنه باشد).
- ۳۱- نسبت درست دستها (طول دستها باید مساوی با تنه یا کمی بلند باشد ولی بهر حال به زانو نرسد و پهنای آن از تنه کمتر باشد).
- ۳۲- نسبت درست پاها (طول پاها باید از طول تنه بلندتر باشد، ولی از دو برابر آن بیشتر نباشد و پهنای آن از تنه کمتر باشد).
- ۳۳- نسبت درست کف پاها (پا باید دو بعدی کشیده شده باشد و نسبت کف پا به تمام پا باید بین $\frac{1}{3}$ تا $\frac{1}{10}$ باشد اگر نقاشی تمام رخ و خوب کشیده شده باشد گرچه طول کف پا مشخص نیست. این نمره داده می شود).
- ۳۴- پاها و دستها دو خطی رسم شده اند.
- ۳۵- وجود پاشنه (اگر نقاشی تمام رخ و خوب کشیده شده باشد گرچه پاشنه پا مشخص نیست این نمره داده می شود).

۳۶- هم آهنگی حرکتی خطوط- در این نوع نقاشی‌ها خطوط در نقاشی به قدر کافی خوب کشیده شده‌اند اکثر آنها در محل برخورد با یکدیگر خوب به هم چسبیده‌اند بدون اینکه اضافه باشد یا دو سر خطها داخل یکدیگر بشوند یا یکدیگر را قطع کند.

۳۷- هم آهنگی حرکتی خطوط - همه خطها رسم شده‌اند و درست به هم چسبیده‌اند.

۳۸- هم آهنگی حرکتی خطوط سر (خطوط اطراف سر با هم هماهنگی دارند و درست به هم چسبیده‌اند).

۳۹- هم آهنگی حرکتی خطوط تنه (خطوط اطراف تنه با هم هماهنگی دارند)

۴۰- هم آهنگی حرکتی خطوط دستها و پاها (خطوط اطراف دستها و پاها با هم هماهنگی دارند).

۴۱- هماهنگی حرکتی خطوط چهره (اجزاء صورت از همه جهت باید با هم قرینه باشند).

۴۲- وجود گوشها

۴۳- وجود گوشها در جای صحیح خود و متناسب

۴۴- اجزاء چشمها (ابروها یا مژه‌ها یا هر دو)

۴۵- اجزاء چشمها (مردمکها مشخص هستند)

۴۶- اجزاء چشمها (تناسب قسمت‌های مختلف چشم)

۴۷- اجزاء چشمها (در نقاشی نیم رخ نگاه به جلو باشد)

۴۸- پیشانی و چانه هر دو مشخص هستند، فاصله کافی برای پیشانی و چانه در نظر گرفته شده

باشد).

۴۹- جلوآمدگی چانه

۵۰- نقاشی نیمرخ با حداکثر یک غلط

۵۱- نیمرخ کامل و درست (سر، تنه و پا همه باید نیمرخ و صحیح باشند).

جدول نرم سنی تست آدمک که در جمعیت آمریکایی حاصل شده است.

برگ ثبت نتایج آزمون آدمک گودایناف

نام و نام خانوادگی آزمودنی: سن: ماه سال وضعیت تحصیلی: تاریخ آزمون:

موضوع		موضوع	
جای مناسب انگشت شست	۲۶	سر	۱
کف دست - کف دست ها	۲۷	پا - پاها	۲
محل الحاق بازوها	۲۸	دست - دست ها	۳
محل الحاق ران ها	۲۹	تنه	۴
تناسب اندازه سر نسبت به تنه	۳۰	طول تنه	۵
تناسب اندازه دست ها نسبت به تنه	۳۱	شانه - شانه ها	۶
نسبت اندازه پاها به تنه	۳۲	الحاق دست ها و پاها به تنه	۷
اندازه کف پاها	۳۳	محل مناسب الحاق دست ها و پاها به تنه	۸
دو بعدی بودن دست ها و پاها	۳۴	گردن	۹
پاشنه پا یا کفش	۳۵	حدود گردن	۱۰
هماهنگی حدود کلی (خطوط بزرگ)	۳۶	چشم - چشم ها	۱۱
هماهنگی حدود کلی و خطوط کوچک	۳۷	بینی	۱۲
تقارن و تناسب الحاق خطوط دور سر	۳۸	دهان	۱۳
تقارن و هماهنگی دو طرف تنه	۳۹	دو بعدی بودن بینی و دهان	۱۴
تقارن و هماهنگی خطوط و اعضای دو طرف صورت	۴۰	سوراخ یا سوراخ های بینی	۱۵
تناسب اندازه دست ها و پاها	۴۱	موهای سر	۱۶
گوش - گوش ها	۴۲	وضعیت مناسب موهای سر	۱۷
تناسب اندازه گوشها	۴۳	لباس	۱۸
اجزاء چشم ها	۴۴	دو تکه لباس	۱۹
مردمک	۴۵	چهار تکه لباس	۲۰
نسبت اندازه های هر چشم	۴۶	لباس بطور کامل	۲۱
نگاه - جهت نگاه	۴۷	یونیفرم بدون نقص	۲۲
چانه و پیشانی	۴۸	انگشت	۲۳
برآمدگی چانه	۴۹	تعداد انگشت ها	۲۴
نیمرخ با یک خطا	۵۰	شکل و قواره انگشت ها	۲۵
نیمرخ بدون خطا	۵۱		

سن عقلی ۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
نمره ۴۲	۳۸	۳۴	۳۰	۳۶	۲۲	۱۸	۱۴	۱۰	۶	۲

هر نمره سه ماه به سن عقلی اضافه می‌کند.

$$IQ = \frac{\text{سن عقلی}}{\text{سن تقویمی}} \times 100$$

جدول نرم سنی تست آدامک که در جمعیت فرانسوی حاصل شده است.

سن عقلی ۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳
نمره ۴۰	۳۶	۳۲	۲۸	۲۴	۲۰	۱۶	۱۲	۸	۶	۴

نمره خام	سن عقلی ماه - سال	نمره خام	سن عقلی ماه - سال	نمره خام	سن عقلی ماه - سال	نمره خام	سن عقلی ماه - سال
۱	۳-۳	۱۱	۵-۹	۲۱	۸-۳	۳۱	۱۰-۹
۲	۳-۶	۱۲	۶-۰	۲۲	۸-۶	۳۲	۱۱-۰
۳	۳-۹	۱۳	۶-۳	۲۳	۸-۹	۳۳	۱۰-۳
۴	۴-۰	۱۴	۶-۶	۲۴	۹-۰	۳۴	۱۱-۶
۵	۴-۳	۱۵	۶-۹	۲۵	۹-۳	۳۵	۱۱-۹
۶	۴-۶	۱۶	۷-۰	۲۶	۹-۶	۳۶	۱۲-۰
۷	۴-۹	۱۷	۷-۳	۲۷	۹-۹	۳۷	۱۲-۳
۸	۵-۰	۱۸	۷-۶	۲۸	۱۰-۰	۳۸	۱۲-۶
۹	۵-۳	۱۹	۷-۹	۲۹	۱۰-۳	۳۹	۱۲-۹
۱۰	۵-۶	۲۰	۸-۰	۳۰	۱۰-۶	۴۰	۱۳-۰
						۴۱ و بیشتر	بیشتر از ۱۳

بعد از تعیین سن عقلی آزمودنی بهتر است با استفاده از فرمول بهره‌هوش، هوش هر آزمودنی نیز

محاسبه گردد.